

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARINA GÖRE TÜRKÇENİN GÜNCEL SORUNLARI

Ali GÖÇER*

Öz

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçenin güncel sorunları üzerine görüşlerini değerlendirmektir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenimlerini sürdüren 72 Türkçe öğretmeni adayından oluşan çalışma grubu üzerinden yürütülmüştür. Çalışma grubu, amaçlı ve kümeleme örnekleme yöntemleriyle oluşturulmuştur. Öğretmen adaylarının kişisel nitelikleriyle ilgili bilgilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntem; görüşme soruları ile elde edilen verilerin analizinde ise, nitel araştırma veri analiz biçimlerinden içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, çalışma grubundaki öğretmen adayları Türkçenin en önemli sorunlarını "Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı, (% 39)", "Yabancı sözcük kullanımı/yabancı dil tutkusu ya da özentisi, (% 29)" ve "Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar, Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik (% 14)" şeklinde ilk üç sırada belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Türkçenin Güncel Sorunları, Dil Bilinci, Ana Dili Kullanımı, Türkçe Öğretmen Adayı.*

CONTEMPORARY ISSUES OF TURKISH ACCORDING TO TURKISH STUDENT TEACHERS

Abstract

The purpose of this research, is assessment of student teachers' the views on contemporary issues in Turkish. In this study, interviewing method within the framework of qualitative research was used. Research was carried out working group consisting of 72 Turkish student teachers in Faculty of Education Erciyes University. The working group was created

* Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, gocer@erciyes.edu.tr.

having a specified goal and cluster sampling method. Descriptive statistical method was used the data analysis about Personal information of student teachers. The data obtained from the interviewing forms were analyzed through content analysis. The results of this study, According to Turkish student teachers the most important problems as the first three mentioned: "sloppy and incorrect use of Turkish language, (39 %)", "the use of foreign words/foreign language passion or affectation (29 %)" and "teacher factor, the problems of teacher training programs, Turkish learning and teaching insufficiency (14%".

Key Words: *Contemporary Issues of Turkish, Language Awareness, The Use of Native Language, Turkish Student Teachers.*

1. GİRİŞ

Dil, bireylerin herhangi bir konudaki kişisel duygu, düşünce, hayal istek ya da tasarılarını belli bir düzen içinde sözlü / yazılı yolla başkalarıyla paylaştığı en temel araçtır. Dil aynı zamanda okunanların, dinlenenlerin, izlenip gözlemlenenlerin karanlık bir nokta bırakılmadan anlaşılmasında da önemli bir araçtır. Yaşamın her aşamasında bu kadar önemli bir işleve sahip olan bu araca işlerlik kazandıran temel becerilerinin bireylere kazandırılması büyük önem taşımaktadır. İlkokuldan üniversiteye kadar eğitimin her kademesinde dil eğitimi alan bireylerin, meslek ve sosyal yaşamlarında anlama, algılama, anlatma ve iletişim alanlarında beklenen yeterliği göstermesi gerekir. Bu becerilerin kazandırılmasında ilk ve ortaokul dönemleri ayrı bir öneme sahiptir.

Eğitim kurumlarında bireylere kazandırılması gereken en önemli becerilerden birisi olan Türkçeyi etkin, doğru ve güzel kullanma becerisi, üst düzey dilsel, zihinsel ve sosyal becerilerin hepsini kullanabilmenin de bir göstergesidir. Bu beceri, eğitim kademelerinde sadece Türkçe dersi ile değil, tüm derslerin etkinlikleri içinde kazandırılması hedeflenmektedir. Eğitimin en önde gelen amaçlarından biri de bireyi üst eğitim kurumlarına hazırlamaktan da öte hayata hazırlamaktır. Gerek meslek

yaşamlarında gerekse sosyal yaşamlarında Türkçeyi etkin, doğru ve güzel kullanma becerisi bireylere düşünülenin de ötesinde avantajlar sağlayabilmektedir.

Eğitim kademelerinde verilen eğitimin niteliği, takip edilen eğitim dili ve o dilin temel becerilerinin öğrenciler tarafından yeterli düzeyde kazanılmış olmasına bağlıdır. Bugün bazı üniversiteler dışında ilkokuldan üniversiteye kadar tüm eğitim kurumlarında eğitim dili Türkçedir. Öğrenme ve öğretme sürecinin verimliliğinde, öğrencilerin anlama ve anlatma becerilerini kazanmaları ve bu becerileri kullanma durumu önemli oranda etkilidir. Çünkü Türkçeyi etkin kullanma becerisi eğitim ve öğretimin omurgasını oluşturmaktadır. Anlama ve anlatma alanlarına ait temel dil becerilerine sahip olma durumu öğrencinin sadece Türkçe başarısını etkilemekle kalmamakta aynı zamanda tüm derslerdeki başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu açıdan Türkçe, bireylerin sosyal ve meslek yaşamlarında, eğitim ve öğretimde büyük bir öneme sahiptir. Bireyin yaşamın her aşamasında büyük bir önem taşıyan Türkçeyi etkin ve doğru kullanma becerisinin gerek sosyal yaşamda gerekse eğitim ve öğretimin gerçekleştirilmesi sürecinde bazı sorunlarının olduğu görülmektedir.

Girmen ve arkadaşları, yaptıkları *Türkçe Eğitimi Alanında Yaşanan Sorunların Lisansüstü Tezlere Dayalı Olarak Belirlenmesi* başlıklı araştırmalarında, inceledikleri lisansüstü tezlerde Türkçenin yüz yüze olduğu sorunları 8 temada toplamışlardır. Bunlar; *ders kitapları, anlatım, ilk okuma-yazma, anlama, Türkçe dersi öğretim programı, dil bilgisi, ölçme ve değerlendirme, görsel okuma ve görsel sunudur* (2010: 133). Bireylerin eğitim, sosyal ve meslekî yaşamlarında bu kadar önemli işlevleri olan Türkçe, günümüzde birtakım sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunları iki ana başlık altında ele almak mümkündür:

1. Eğitim ve öğretim alanında karşılaşılan sorunlar
2. Sosyal yaşamda görülen sorunlar

Eğitim ve öğretim alanında karşılaşılan sorunlara bakıldığında bunların aşağıda sıralanan başlıklar çerçevesinde yoğunlaştığı söylenebilir:

- Farklı eğitim kademelerinde takip edilen öğretim programlarına yönelik sorunlar,
- Öğrenme ve öğretme sürecinde uygulanan ders kitaplarıyla ilgili sorunlar,
- Ders kitabı dışında kullanılan diğer ders materyalleri ile ilgili sorunlar,
- Öğrenme ve öğretme sürecine yön veren eğitim lideri (öğretmen faktörü) ile ilgili sorunlar,
- Öğretmen yetiştiren kurumların işlevlerine yönelik sorunlar,
- İlgili disiplin alanında çalışmalar yürüten bilim insanlarının yaklaşımları arasındaki farklılıklar (terim birliğinin olmaması, bilim insanlarının bazı dil bilgisi konuları üzerinde görüş ayrılıklarının bulunması...),
- Dil bilgisi öğretimine yönelik sorunlar... olduğu görülmektedir.

Sosyal yaşamda karşılaşılan sorunlar arasında ise,

- Medyanın etkisiyle ortaya çıkan sorunlar,
- Bireylerin algı, bilgi ve dili kullanmaya yönelik bilinçlenme durumlarından kaynaklanan sorunlar,
- Toplumda dilin kullanımına yönelik olarak sorumlu davranma konusundaki duyarsızlık (işyeri isimlerinde bilinçsiz davranma, Türkçenin bilim dili olamayacağına yönelik algı...) en önemli sorunlar olarak görülmektedir.

Türkçe öğretimi, eğitim sistemimiz içinde sorunlu alanlardan biri olagelmıştır. 1981 İlköğretim Okulları Programına kadar uygulanan programlar, anlama ve anlatma becerilerini sistemli olarak ele almamıştır. Türkçe öğretimi ile dil bilgisi öğretimi de birbirinden ayrı düşünülmüştür. Her ne kadar “Türkçe dersi bir bilim dersi gibi değil,

sanat dersi gibi işlenmelidir.” (Maarif Vekâleti, 1929) denilmiş ve Türkçe, dersi sanat dersi olarak tanımlanmış ise de belli bir yöntem önerilmemiştir. Programların uygulanması tamamen öğretmenin kişisel becerilerine bırakılmıştır. Yeni programlarda ise öncekilerin tersine eğitim öğretim etkinliklerinin tamamen kılavuz kitapta belirtildiği gibi yürütülmesi tavsiye edilmektedir. Kılavuz kitaplar ise öğretmeni yönlendirecek biçimde değil, yönetecek biçimde düzenlenmiştir. Bu nedenle, öğretmenin “çocuğa özel program” geliştirme ve yerel sorunlara çözüm üretme becerisini yok etmekte veya kullandırmamaktadır (Demir ve Yapıcı, 2007: 188-189).

1.1. Araştırmanın Amaç ve Kapsamı

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının görüşlerine göre Türkçenin en önemli sorunlarının neler olduğunu belirleyerek Türkçenin güncel sorunlarına dikkatleri çekmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkçe öğretmeni adaylarına göre Türkçenin en önemli sorunları nelerdir?
2. Türkçe öğretmeni adaylarına göre Türkçenin sorunların doğuran temel etkenler nelerdir?

2. YÖNTEM

2. 1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde görüşme yöntemi kullanılmıştır. Temel veri toplama aracı olan *görüşme formu* ile elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir.

2. 2. Çalışma Grubu

Bu araştırma, Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi 4. sınıf I ve II. öğretimde öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarından oluşan bir çalışma grubu üzerinden

yürütülmüştür. Çalışma grubunda yer alan öğretmen adayları seçilirken amaçlı ve kümeleme örnekleme yöntemleri kullanılmıştır.

Tablo 1. Çalışma Grubundaki Öğretmen Adaylarıyla İlgili Kişisel Bilgiler

Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	f	%
Kadın	30	41,67
Erkek	42	58,33
Toplam	72	100,00
Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Eğitim Programı	f	%
Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği I. Öğretim	35	48,61
Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği II. Öğretim	37	51,39
Toplam	72	100,00

Tablo 1’de de görülebileceği gibi araştırmaya 30’u kadın, 42’si erkek olmak üzere toplam 72 Türkçe öğretmeni adayı katılmıştır. Görüşüne başvurulmuş adayların 35’i I. öğretim; 37’si ise II. öğretimde öğrenimlerini sürdürmektedirler.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Hazırlanan görüşme formunda öğretmen adaylarına “*Günümüz gelişmeleri ışığında Türkçenin güncel sorunlarını önem sırasına göre sıralayınız.*” şeklinde tek bir soru yöneltilmiştir. Görüşme ile öğretmen adaylarının belirttikleri düşüncelerden hareketle ayrıntılı verilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Veriler incelenirken çıkarımlarda bulunarak ve yorumlamalar yaparak derinlemesine analiz yapılmaya çalışılmıştır.

Nitel çözümlemede verilerin içeriklerini keşfetmeye yönelik çözümleme için kodlama ilk ve aslı bir işlemdir (Punch, 2005: 193). İçerik analizinde birbirine benzeyen verileri

belli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları anlaşılabilir bir düzene sokarak yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 227).

Verilerin analizinde aşağıdaki işlem basamakları takip edilmiştir. İlk önce öğrencilere uygulanan görüşme formundaki soruya verilen cevaplar tek tek bulgular bölümündeki tablolara kodlanarak işlenmiştir. Böylece öğretmen adaylarının belirttikleri görüşlerden hareketle Türkçenin sorunları önem sırasına göre sıralanmış ve tablolara yerleştirilmiştir. Daha sonra tablolara işlenen veriler ve kullanılan kodlar belirtilen sorunlar etrafında toplanarak incelenmiştir. Bu şekilde sınıflandırılarak görsel hâle getirilen veriler önem derecesine göre ele alınarak analiz edilmiştir. Öne çıkan sorunlar ve bu sorunları dile getiren katılımcılar üzerinden gerekli açıklama ve yorumlamalar yapılmış, değerlendirmelerde bulunulmuştur. Görüşme formu ile elde edilen verilerin analizi işlemlerinde aşağıdaki kodlama ve tanımlama tekniği kullanılmıştır:

A₁: Araştırmacının sorusunu,

K₁, K₂, K₃...: Görüşüne başvuru katılımcıları (Türkçe öğretmeni adaylarını),

[¹], [²], [³]...: Kaynak kişilerin (Türkçe öğretmeni adaylarının) önem sırasına göre belirttikleri Türkçenin en önemli sorununu göstermektedir.

3. BULGULAR

3.1. Görüşme Formları İle Elde Edilen Bulgular

Görüşme sorularıyla elde edilen verilerin içerik analizi şöyledir:

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Türkçenin En Önemli Sorununun Ne Olduğuna Dair Görüşleri.

Öğretmen Adaylarının Dile Getirdiği Sorunlar	Katılımcı Kodu	f / %
Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı [¹].	K ₁ , K ₂ , K ₄ , K ₈ , K ₁₁ , K ₁₃ , K ₁₉ , K ₂₀ , K ₂₃ , K ₂₇ , K ₃₁ , K ₃₈ , K ₄₅ , K ₄₈ , K ₄₉ , K ₅₀ , K ₅₂ , K ₅₄ , K ₆₂ , K ₆₄ , K ₇₁	21 (% 29)
Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi [²].	K ₅ , K ₇ , K ₁₄ , K ₁₆ , K ₂₁ , K ₂₅ , K ₂₉ , K ₃₀ , K ₃₃ , K ₃₅ , K ₃₆ , K ₃₉ , K ₄₂ , K ₄₃ , K ₄₆ , K ₅₉ , K ₆₅	17 (% 24)
Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar ve Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik [³].	K ₃ , K ₁₅ , K ₁₇ , K ₂₂ , K ₂₆ , K ₂₈ , K ₃₄ , K ₄₀ , K ₄₄ , K ₅₁ , K ₅₃ , K ₆₀ , K ₆₈ , K ₇₀	14 (%20)
Dil bilincinin kazandırılmamış olması [⁴].	K ₆ , K ₁₂ , K ₂₄ , K ₄₁ , K ₅₈ , K ₆₇	6 (%9)
Türkçenin bilim dili olamayışı [⁵].	K ₉ , K ₆₁ , K ₆₃	3 (%4)
Sanatçı, aydın gibi topluma model olan kişilerin dili doğru kullanmaması [⁶].	K ₁₀ , K ₅₇	2 (%3)
Sözcük ve terim üretimindeki yetersizlik [⁷].	K ₁₈ , K ₆₉	2 (%3)
Televizyon ve internetin etkisi [⁸].	K ₅₆ , K ₇₂	2 (%3)
Yabancı dil öğretimi ile yabancı dille öğretimin birbirine karıştırılması [⁹].	K ₃₂	1 (%1)
Türkçede yozlaşma [¹⁰].	K ₃₇	1 (%1)
Diğer dillerden kural alınması [¹¹].	K ₄₇	1 (%1)
Konuşma dili ile yazı dilinin karıştırılması [¹²].	K ₅₅	1 (%1)
Türkçenin yabancılaşması [¹³].	K ₆₆	1 (%1)
Dile Getirilen Kayda Değer Farklı Sorun Sayısı Toplamı: 13	72	72 (% 100)

Tablo 2’de de görülebileceği gibi araştırmaya katılan öğretmen adaylarının *Türkçenin en önemli sorunlarının* ne olduğuna dair sorulan soruya önem sıralamasına göre 13 farklı sorun sıralamışlardır. Bunlar arasından “Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı [¹].” şeklinde dile getirilen ve 21 katılımcının en önemli sorun olarak belirttiği sorundur. İkinci sırada önemli görülen sorun, 17 katılımcının hemfikir olduğu “Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi [²]dir.” Üçüncü sırada belirtilen sorun

ise, 14 katılımcının dile getirdiği “Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar ve Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik^[3]tir.”

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Türkçenin En Önemli İkinci Sorununun Ne Olduğuna Dair Görüşleri.

Öğretmen Adaylarının Dile Getirdiği Sorunlar	Katılımcı Kodu	f / %
Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi ^[1] .	K ₁ , K ₃ , K ₄ , K ₆ , K ₈ , K ₁₄ , K ₁₆ , K ₂₀ , K ₂₃ , K ₂₅ , K ₂₆ , K ₂₇ , K ₂₉ , K ₃₀ , K ₃₁ , K ₃₃ , K ₃₅ , K ₃₆ , K ₃₉ , K ₄₂ , K ₄₆ , K ₄₇ , K ₄₉ , K ₅₀ , K ₅₂ , K ₅₄ , K ₅₅ , K ₅₈ , K ₅₉ , K ₆₄ , K ₆₈ , K ₇₂	32 (%45)
Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı ^[2] .	K ₅ , K ₇ , K ₁₁ , K ₁₃ , K ₁₇ , K ₁₈ , K ₁₉ , K ₃₂ , K ₃₄ , K ₄₄ , K ₆₂ , K ₆₃ , K ₆₇	13 (%18)
Türkçenin bilim dili olamadığı görüşü ^[3] .	K ₂ , K ₂₁ , K ₂₂ , K ₂₄	4 (%6)
Sanatçı, aydın gibi topluma model olan kişilerin dili doğru kullanmaması ^[4] .	K ₁₀ , K ₄₃ , K ₅₃	3 (%5)
Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar ve Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik ^[5] .	K ₁₅ , K ₂₈ , K ₃₈	3 (%5)
Türkçenin bilim ve sanat dili olamayışı ^[6] .	K ₉ , K ₃₇	2 (%3)
Medyanın (TV dizilerinin, reklamların...) denetlenmemesi ^[7] .	K ₄₅ , K ₆₀	2 (%3)
Yabancı sözcüklere Türkçe karşılık bulamama ^[8] .	K ₄₈ , K ₅₆	2 (%3)
Türkçenin bir dünya dili olacağına dair inançsızlık ^[9] .	K ₄₀ , K ₆₉	2 (%3)
Dil bilincinin kazandırılmamış olması ^[10] .	K ₁₂	1 (%1)
Yabancı dil öğretimi ile yabancı dille öğretimin birbirine karıştırılması ^[11] .	K ₆₅	1 (%1)
Kelimelerin ölçmesi ^[12] .	K ₆₆	1 (%1)
Türkçedeki söyleyiş farklılıkları ^[13] .	K ₇₁	1 (%1)
Dilin sadeleştirilmesi sorunu ^[14] .	K ₆₁	1 (%1)
Yabancı dille öğretim ^[15] .	K ₇₀	1 (%1)
Türkçenin yabancı dillerin etkisine maruz kalması ^[16] .	K ₄₁	1 (%1)
Ailede dil sevgisinin kazandırılmaması ^[17] .	K ₅₁	1 (%1)
Eğitim Fakülteleri Türkçe öğretmenliği bölümlerinde verilen eğitimle okullarda uygulanan eğitim arasındaki büyük fark ^[18] .	K ₅₇	1 (%1)
Dile Getirilen Kayda Değer Farklı Sorun Sayısı Toplamı: 18	72	72 (%100)

Tablo 3'te de görülebileceği gibi araştırmaya katılan Öğretmen adaylarının *Türkçenin en önemli sorunlarının* ne olduğuna dair sorulan soruya en önemli ikinci soruna yönelik 17 farklı cevap verdikleri tespit edilmiştir. İkinci önemli sorun sıralamasında 32 katılımcının belirtmesiyle “Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi [1].” ilk sırada yer almıştır. Katılımcıların ikinci önemli sorun sıralamasında “Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı [2]” 13 katılımcının hemfikir olduğu ikinci sorundur. İkinci önemli sorun sıralamasında “Türkçenin bilim dili olamadığı görüşü [3]”. 4 katılımcının belirtmesiyle üçüncü sırada yer almıştır.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Türkçenin En Önemli Üçüncü Sorununun Ne Olduğuna Dair Görüşleri.

Öğretmen Adaylarının Dile Getirdiği Sorunlar	Katılımcı Kodu	f / %
Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi [1].	K ₃ , K ₄ , K ₇ , K ₈ , K ₉ , K ₁₁ , K ₁₃ , K ₁₄ , K ₂₂ , K ₂₃ , K ₂₄ , K ₃₀ , K ₃₁ , K ₃₂ , K ₃₄ , K ₃₆ , K ₄₀ , K ₄₅ , K ₄₉ , K ₅₀ , K ₅₈ , K ₅₉ , K ₆₁ , K ₆₃ , K ₆₅ , K ₆₇ , K ₇₀ , K ₇₁	28 (%39)
Türkçenin bilim dili olamayacağı inancının/ görüşünün yaygınlığı [2].	K ₁₂ , K ₂₀ , K ₂₇ , K ₄₄ , K ₅₂ , K ₆₈	6 (%8)
Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı [3].	K ₆ , K ₃₅ , K ₄₃ , K ₅₃ , K ₆₂	5 (%7)
Yabancı dil öğretimi ile yabancı dille öğretimin birbirine karıştırılması [4].	K ₁ , K ₁₈ , K ₂₆ , K ₃₃	4 (%5,5)
Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar [5].	K ₁₉ , K ₂₉ , K ₆₄ , K ₆₉	4 (%5,5)
Özleştirme çalışmalarının dile olumsuz etkileri [6].	K ₁₅ , K ₁₆ , K ₅₇	3 (%4,15)
Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik [7].	K ₅ , K ₂₅ , K ₇₂	3 (%4,15)
Türkçenin bilim ve sanat dili olamayışı [8].	K ₂ , K ₆₆	2 (%3)
İnternetin olumsuz etkisi [9].	K ₄₆ , K ₅₄	2 (%3)
Sözcük ve terim üretimindeki yetersizlik [10].	K ₂₈ , K ₃₈	2 (%3)
Yabancı dille eğitim [11].	K ₁₇ , K ₃₉	2 (%3)
Bireylerin kelime dağarcığının az olması	K ₂₁ , K ₄₂	2 (%3)

[¹²].		
Dil bilincinden yoksun ünlülerin dili yanlış kullanarak topluma kötü örnek olması [¹³].	K ₄₈	1 (%1,3)
Bilim alanında geri kalınması [¹⁴].	K ₁₀	1 (%1,3)
Türkçenin bilim dili olması için yapılan çalışmaların yetersizliği [¹⁵].	K ₄₁	1 (%1,3)
Devletin yaptığı çalışmaların yüzeysel kalması [¹⁶].	K ₅₁	1 (%1,3)
Yabancılaşma [¹⁷].	K ₃₇	1 (%1,3)
Batı dillerinin etkisi [¹⁸].	K ₅₆	1 (%1,3)
Teknoloji, bilim ve sanatın gelişmesiyle dilimize yeni sözcüklerin girmesi [¹⁹].	K ₄₇	1 (%1,3)
Yazım kılavuzu ile ilgili sorunlar [²⁰].	K ₅₅	1 (%1,3)
Dil öğretimindeki kavram kargaşası [²¹].	K ₆₀	1 (%1,3)
Dile Getirilen Kayda Değer Farklı Sorun Sayısı Toplamı: 21	72	72(%100)

Tablo 4'te de görülebileceği gibi araştırmaya katılan Öğretmen adaylarının *Türkçenin en önemli sorunlarının* ne olduğuna dair sorulan soruya en önemli üçüncü soruna yönelik 20 farklı sorun dile getirmişlerdir. Üçüncü önemli sorun sıralamasında “Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi [¹].” 28 katılımcının belirtmesiyle ilk sırada yer almıştır. 6 katılımcının belirttiği “Türkçenin bilim dili olamayacağı inancı, görüşü [²].” üçüncü önemli sorun sıralamasında ikinci sırada yer almıştır. Üçüncü önemli sorun sıralamasında “Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı [³].” 5 katılımcının hemfikir olmasıyla üçüncü sırada yer almıştır.

2, 3 ve 4. tablolar incelendiğinde öğretmen adaylarının Türkçenin önemli sorunlarının neler olduğuyula ilgili soruya verdikleri cevaplardan toplam 36 ayrı sorunu dile getirdikleri görülmüştür.

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Türkçenin Sorunlarına Yönelik Olarak Önem Sırasına Göre 1, 2 ve 3. Sırada Belirtilen Sorunların Genel Dağılımı.

Öğretmen Adaylarının Dile Getirdiği Sorunlar	Sorun Sıralaması Derecesi	Öncelik Sırası	Katılımcı Sayısı	Toplam Belirtilme Durumu	
				f	(%)
Yabancı sözcük kullanımı/yabancı dil tutkusu, özentisi	1. Önemli sorun	2	17	54	% 39
	2. Önemli sorun	1	32		
	3. Önemli sorun	1	5		
Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı	1. Önemli sorun	1	21	39	% 29
	2. Önemli sorun	2	13		
	3. Önemli sorun	3	5		
Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar ve Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik	1. Önemli sorun	3	14	20	% 14
	2. Önemli sorun	5	3		
	3. Önemli sorun	5	3		
Dil bilincinin kazandırılmamış olması	1. Önemli sorun	4	6	7	% 5
	2. Önemli sorun	9	1		
	3. Önemli sorun	-	-		
Türkçenin bilim ve sanat dili olacağına dair inançsızlık	1. Önemli sorun	5	3	7	% 5
	2. Önemli sorun	6	2		
	3. Önemli sorun	8	2		
Sanatçı, aydın gibi topluma model olan	1. Önemli sorun	6	2	6	% 4

kişilerin dili doğru kullanmaması	2. Önemli sorun	4	3		
	3. Önemli sorun	12	1		
Televizyon ve internetin etkisi	1. Önemli sorun	8	2	6	% 4
	2. Önemli sorun	7	2		
	3. Önemli sorun	7	2		
Toplam				139	100.0

Tablo 5'te de görülebileceği gibi araştırmaya katılan öğretmen adaylarının *Türkçenin en önemli sorunlarının* ne olduğuna dair sorulan soruya 13 farklı sorun sıralamışlardır. Bunlar arasından “Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı [¹].” şeklinde dile getirilen ve 21 katılımcının ‘en önemli sorun’ olarak belirttiği sorundur. Katılımcıların ikinci sırada önemli gördüğü sorun, 17 katılımcının hemfikir olduğu “Yabancı sözcük kullanımı/yabancı dil tutkusu, özentisi[²]dir.” Üçüncü sırada belirtilen sorun ise 14 katılımcının dile getirdiği “Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar ve Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik[³]tir.”

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4 1. Sonuç ve Tartışma

Türkçenin en önemli sorunu olarak 21 katılımcı “*Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı*”nı ilk sırada belirtmişlerdir. En önemli sorun sıralamasında 17 katılımcının belirttiği “*Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi*” ikinci sırada yer almıştır. Türkçenin en önemli sorunu sıralamasında “*Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar ve Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik*” şeklinde ifade ile 14 katılımcının dile getirdiği sorun ise üçüncü sırada yer almıştır.

Türkçenin en önemli ikinci sorununun ne olduğuna dair öğretmen adaylarının görüşleri şu şekildedir. İkinci önemli sorun sıralamasında 32 katılımcının belirttiği *“Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi”* ilk sırada yer almıştır. 13 katılımcının *“Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı”* şeklinde dile getirilen sorun ikinci önemli sorun sıralamasında olduğu ikinci; 4 katılımcının belirttiği *“Türkçenin bilim dili olmadığı görüşü”* ise üçüncü sırada yer almıştır.

Öğretmen adaylarının Türkçenin en önemli sorunları sıralamasında üçüncü sorununun ne olduğuna dair görüşleri bakıldığında 28 katılımcının belirttiği *“Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu, özentisi”* ilk sırada yer almıştır. *“Türkçenin bilim dili olamayacağı inancı, görüşü”* 6 katılımcının belirtmesiyle en önemli üçüncü sorun sıralamasında ikinci sırada; *“Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı”* biçiminde ifade edilen sorun da 5 katılımcı görüşüyle en önemli üçüncü sorun sıralamasında üçüncü sırada yer almıştır.

Öğretmen adaylarının Türkçenin en önemli sorunları sıralamasında belirttikleri sorunlar arasında ilk üç sırada yer alma oranlarına göre görünümü şu şekildedir:

- ***“Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı”*** 54 (% 39) belirtilme oranı ile ‘Türkçenin en önemli sorunu’ olarak ortaya çıkmaktadır.
- Türkçenin en önemli sorunları sıralamasında ***“Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu ya da özentisi”*** 39 (% 29) katılımcının görüş belirtmesiyle ilk üç sırada yer alma oranlarına göre en önemli ikinci sorun’ olarak ortaya çıkmıştır.
- Türkçenin en önemli sorunları sıralamasında ***“Öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar, Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik”*** 20 (% 14) katılımcının görüş belirtmesiyle ilk üç sırada yer alma oranlarına göre en önemli üçüncü sorun olarak görülmektedir.

Türkçe öğretmeni adaylarının ortaya koyduğu görüşlerden hareketle Türkçenin en önemli sorunları yukarıdaki gibi sıralanmıştır. İfade edilen sorunlara bakıldığında, toplumumuzu oluşturan bireylerde dil bilincinin yeterince gelişmemiş olması ve Türkçenin eğitim ve öğretimindeki yetersizliğin, Türkçenin sorunlarını doğuran temel etken olduğu ifade edilebilir.

Bağcı, öğretmen adaylarının Türkçenin yaşadığı sorunlara yönelik farkındalık, görüş ve önerilerini belirlemeyi amaçlayan araştırmasında Türkçenin sorunlarına yönelik olarak şu sonuçlara ulaştığını belirtmektedir: Yabancı sözcük kullanımının tercih edilmesinden kaynaklanan rahatsızlık düzeyinin çok yüksek olması, dilimizin kurallarının iyi bilinmemesinden kaynaklanan hatalı kullanımların çözümüne yönelik çabaların yetersizliği ve başta televizyon olmak üzere görsel-ışitsel medya organlarında Türkçemizin âdeta katledilmesine seyirci kalınmasından kaynaklanan tepkiler üzerinde toplandığı görülmektedir. Ayrıca sık sık değiştirilen yazım kurallarının öğrenciler üzerinde olumsuz etki yaptığını ifade eden öğretmen adayları ise TDK'nin sözcük ve kavram türetmeye yönelik yaptığı araştırma sonuçlarının halka iletilmesinde de geç kalındığını dile getirmektedir (2012: 305).

Yaman ve Erdoğan *İnternet Kullanımının Türkçeye Etkileri* başlıklı çalışmalarında şu sonuçlara ulaşmışlardır: İnternet ortamında konuşma dilinde “en az çaba kuralı” olarak bilinen ve kelimelerin söylenmesinde zamanı azaltmak ve telaffuz kolaylığı sağlamak üzere kelimelerdeki bazı seslerin söylenmemesi / değiştirilmesine dayanan yazılı anlatım uygulamaları ile günlük konuşma diline ait birtakım özelliklerin yazılı anlatımda kullanıldığı görülmektedir. Konuşma eylemi teknolojinin imkânlarıyla yazılı olarak yapıldığından incelenen MSN ve forum kayıtlarında konuşma dili unsurları oldukça fazladır ve yazılı anlatıma ait kurallar önemsenmemektedir. Seslenme ünlemlerinin yazıya geçirilmesi (be, yaa, lan...); vurguyu belirtmek üzere belli harflerin tekrarlanması (neee); kelime sonlarında akıcı ünsüzlerin kullanılmaması [bide (bir de), bişi (bir şey)]; kelimelerdeki akıcı ünsüzlerin yazılmaması (dio, etmior) ve kelimelerin

bünyesindeki harflerin yazımında değişiklikler yapılması (sisde, yüsden), konuşma dilinin yazı dilinde olan en belirgin yansımaları arasındadır. Diğer taraftan araştırmamızın Türkçe kelimelerin yazımında İngilizce karakterlerin kullanılmasıyla ilgili bulgusu (gorusuruz war...), yine İngilizce kelimelerin yoğun olarak kullanımıyla (upload, restart) ilgili bulgu, internet ortamında İngilizcenin hâkimiyetini göstermektedir (2007: 246). Gülsevin'e göre de Türkçenin bu gün için en büyük ve en önemli sorunlarından biri İngilizce unsurların istilasına uğramasıdır (2006: 137). Araştırmacıların işaret ettiği ve bu araştırmada Türkçenin en önemli sorunları sıralamasında ilk sıralarda çıkan Türkçenin özensiz ve yanlış kullanımı; yabancı sözcük kullanımı, yabancı dil özentisi... üzerinde durulması gereken sorunlar olarak görülmektedir. Zülfikar'ın, yabancı kelimelerin bu gibi kullanılmasının Türkçenin ölü bir dil olmasına neden olup olmayacağına dair sorulan bir soruya verdiği cevap önemlidir: Elbette olmaz ama dil yozlaşır, yabancılaşır ve üretkenliği körleşir (2012: 74).

Erdoğan ve Gök, *Türkçenin Ana Dili Olarak Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar* başlıklı araştırmalarında Türkçe programının içerik boyutunda karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşlerine başvurmuşlardır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlasının, öğretmen adaylarının ise yarısına yakınının içerikle ilgili sorunlar yaşadığı (2009: 14) yönündedir.

Türkiye'de ilkokuldan yükseköğretimin sonlarına değin ana dili olarak Türkçe eğitimi yapılırsa da öğrencilerin ana dili kullanımlarında sorunlar yaşadığı veya sözlü ve yazılı olarak Türkçeyi verimli kullanamadığı ve Türkçe öğretimi hususunda istenilen düzeye ulaşamadığı bir gerçektir (Alyılmaz, 2010: 729). Bugün yükseköğretimde bile okuduğunu anlayamama, düşündüğünü anlatamama gibi sorunlar görülebilmektedir (Aksan, 2004: 182). Bu tür sorunlar ancak iyi bir Türkçe eğitimi programıyla çözüme kavuşturulabilir (Alyılmaz, 2010: 729).

Demirel, *İlkokullarda Türkçe Öğretimi ve Sorunları* adlı çalışmasında öğretmenlerden oluşan katılımcılara Türkçe ders programlarında dört temel dil becerisinin eşit miktarda programda yer alıp almadığı; dört temel dil becerilerinin birlikte geliştirilmesi için sınıf içinde yapılacak etkinliklere yer verilememesinin nedenleri; dört dil becerisi ayrı ayrı mı yoksa bir bütün olarak mı öğretileceği; dinleme, konuşma, okuma ve yazma olarak sıralanan dört temel dil becerilerinin yanı sıra dil bilgisi öğretimine sınıf içi uygulamalarda nasıl yer verileceği; Türkçe derslerinde ölçme tekniklerinde çoktan seçmeli sınav sorularına yönelmenin eğitsel değerini nasıl buluyorsunuz vb. sorular sorarak Türkçenin öğretiminde karşılaşılan sorunları tespit etmeye çalışmıştır. Çalışmada, ders saatinin yeterli olmadığı, sınıfların kalabalık oluşu, öğretmenlerin yöntem bakımından yeterli bilgiye sahip olmadıkları, dil bilgisi konularının bütüncül bir yaklaşım içinde metin içinde yeri geldikçe verilmesi yerine Türkçe ders saatlerinde sadece dil bilgisi öğretmek için müstakil bir ders saati ayırarak işlenmesi, çoktan seçmeli sorulardan oluşan sınav türlerinin öğrencilerin yazılı ve sözlü anlatım yeteneklerini azaltması gibi sorunların (Tarihsiz: 33-35) dile getirildiği görülmektedir. Demirel'in elde ettiği bu sonuçlarla öğretmen adayları üzerinden yürütülen bu araştırmada elde edilen Türkçenin en önemli sorunları sıralamasında üçüncü sırada çıkan '*öğretmen faktörü, öğretmen yetiştirme programlarındaki sıkıntılar, Türkçe öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlik*' şeklinde ortaya çıkan sorunların benzer sorunlar olduğu görülmektedir.

Öğretmen yetiştirmede kaliteyi sağlayan temel etkenler için öğretmen aday niteliği, program kalitesi ve alt yapı-donanım şeklinde yapılan klasik sıralama artık geçerliliğini yitirmiştir. ABD ve birçok Avrupa ülkesinde yukarıdaki etkenlerin yanı sıra öğretmen yetiştirmede çeşitli okuryazarlık beceri ve donanımı da kalite için ön koşul olarak kabul edilmektedir. Hâl böyle iken ülkemizde yeniden yapılanan öğretmen yetiştirme müfredatlarında bu çağdaş öğretmen becerisi dikkate alınmamıştır. İlköğretim ikinci kademe derslerinin bazı kısımları (dinleme metinleri gibi) TV, VCD, video, ses kaydı ve film gibi materyallerle işlenirken Türkçe öğretmeni yetiştiren programlarda bu

uygulamalara yönelik yeterli atölye çalışmaları bulunmamaktadır (Kırkılıç ve Maden, 2010: 484). Ayrıca, öğrenme ve öğretme sürecinin önemli unsurlarından olan ölçme ve değerlendirmenin gerek programda yer alma biçiminde gerekse öğretmenlerin uygulamalarında yer verme durumunda eksikliklerin olduğundan da söz etmek gerekir. Gelbal ve Kelecioğlu, üniversitelerin öğretmen yetiştirme programlarındaki derslerde ölçme ve değerlendirme tekniklerinin yalnızca geleneksel araç veya yöntemlerle sınırlı kaldığını (2007: 136) belirtmektedirler.

4. 2. Öneriler

“Yabancı sözcük kullanımı / yabancı dil tutkusu ya da özentsi”, “özensiz ve yanlış kullanımı” gibi Türkçenin en önemli sorunları olarak gösterilen sorunların ortadan kaldırılması için;

a) Öğretmen yetiştiren eğitim fakültesi programları ile ilkokul ve ortaokul programları gözden geçirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir.

Öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarının karşılanabilmesi ve öğrencinin kapasitesine göre öğrenebilmesi, potansiyelini en üst düzeyde geliştirebilmesi için programların geniş ve derin öğrenme olanakları ile sunulması gerekir (Özden, 2010: 240-241).

Türkçe öğretmeni adaylarının öğrencilerine yazma becerisi kazandırabilmeleri için öncelikle kendi yazma becerilerini güçlendirmeleri gerekmektedir. Öğrenim hayatında iki sayfa gezi yazısı yazma tecrübesi edinmemiş bir öğretmenin, öğrencilerinden gezi yazısı yazmalarını istemesi doğru değildir. Bu nedenle, yazılı anlatım derslerinin mutlaka uygulamalı olması gerekmektedir. Türkçe öğretmeni yetiştirme programlarının bu ve benzer eksiklik ve yanlışlıkları, Türk dilinin geleceğini son derece olumsuz etkileyecek türdendir. 2005 Türkçe Öğretmenliği Lisans Programının alan ve alan eğitimi uzmanları tarafından yeniden gözden geçirilerek biçimlendirilmesi Türk dili adına zorunlu bir görev olmalıdır (Çiftçi, 2011: 409).

b) Millî Eğitim Bakanlığı çalıştırmakta olduğu sınıf ve Türkçe öğretmenlerine Türkçenin öğrenimi ve öğretimindeki yetersizlikleri giderecek hizmet içi kurslar düzenlemelidir.

c) Türk Dil Kurumu, Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerin eğitim fakültelerinin ilgili bölümleri Türkçenin yanlış ve özensiz kullanımını önlemek için ortak çalışmalar yapmalıdır. Her şeyden önce öğretmen adaylarının dil bilinci kazanmaları sağlanmalıdır.

d) Yeryüzünde hiçbir dil başlangıçta bilim dili olarak ortaya çıkmamıştır. Ancak o dili konuşan insanların bilime olan inançları, sevgileri, ilgileri dillerini de geliştirmiştir. Kendi dilinin kelimeleri ile düşünen ve bilimle uğraşan kişinin üreteceği düşünce veya ürünlere elbette kendi dilinden hareketle adlandırmalar yapacaktır. Bunun sonucunda işlenen, gelişen ve kullanım alanı genişleyen bir dil ortaya çıkacaktır (Özçelik, 2006: 241). Bu açıdan bilim insanları yaptıkları çalışmalarıyla “*Türkçenin bilim dili olamayacağı görüşü / inancı*”nı değiştirmeyi düşünmeli, çalışmalarını bu gaye doğrultusunda yürütmeli ve akademik çalışmalarını Türkçe ile yayımlamalıdır.

e) Ülkemizde oldukça yaygınlaşmış olan iletişim araçlarına dilin doğru ve özenli kullanılması bakımından büyük sorumluluklar düşmektedir. Yazılı, sözlü ve görsel basın yayın araçları veya yaygın kullanımıyla medya toplumdaki bilgi aktarımını sağlayan, dolayısıyla toplumla en çok ilişki içinde olan kurumdur (Sis, 2006: 252). Bunun için medya kuruluşları; çalıştıracakları sunucuların dili kullanma yeterliklerini iyi araştırmalı, her medya kuruluşunun en az bir dil uzmanı çalıştırması ve haftada en az yarım saat dili kullanma / dil bilinci geliştirme programları sunması yasal bir zorunluluk hâline getirilmelidir.

f) Eğitimin en temel aracı olan ders kitaplarının kullanımındaki verimliliği artırma amacıyla uygulamaya konulan kılavuz kitapların hazırlanış mantığı ve içeriği öğretmenin yaratıcılığını köreltecek ve hazırcılığa alıştıracak bir yapıdadır. Öğretmen

kılavuz kitapları öğretmeni açık uçlu yönergelerle yönlendirecek bir yapıda olması gerekirken nerede ne yapacağını açıklayan, hangi soruyu soracağına, hangi örneği vereceğine varıncaya kadar gereksiz açıklamaları içermektedir. Bunun için kılavuz kitaplarının bu yapısı gözden geçirilmeli; öğretmenin hedef kitlesinin bireysel farklılıkları, okulun ve çevrenin imkânları, ailelerin ilgileri, konunun içeriği vb. değişkenleri göz önünde tutarak sürece yön verebilmesini sağlayan içerikte olması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Aksan, D. (2004). *Dilbilim ve Türkçe Yazıları*. İstanbul: Multilingual Yayınları.

Alyılmaz, C. (2010). Türkçenin Öğretiminin Sorunları. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 5 (3), 729-749.

Bağcı, H. (2012). Öğretmen Adaylarının Türkçenin Yaşadığı Sorunlara Yönelik Farkındalıkları ve Önerileri (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Örneği). *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7 (1), 291-307.

Çiftçi, M. (2011). Türkçe Öğretmeni Yetiştirme Programı Sorunu. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6 (1), 403-410.

Demir, C. ve Yapıcı, M. (2007). Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 177-192.

Demirel, Ö. (Tarihsiz) İlkokullarda Türkçe Öğretimi ve Sorunları. (<http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/19928% C3% 96ZCAN% 20DEM% C4% B0REL.pdf>. İnternet adresinden erişim tarihi: 16.12.2012).

Erdoğan, T. ve Gök, B. (2009). Türkçenin Ana Dili Olarak Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve bu sorunların giderilmesine yönelik öneriler: Ankara örneği. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (36), 1-16.

Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri Hakkındaki Yeterlik Algıları ve Karşılaştıkları Sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 135-145.

Gülsevin, G. (2006). Dil Kirliliği (Türkçede Yabancı Unsurlar) Sorunu (ss. 135-164), *Türkçenin Çağdaş Sorunları* (2. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.

Kırkkılıç, A. ve Maden, S. (2010). İlköğretim ve Lisans Programlarındaki Değişiklikler Sonrasında Türkçe Öğretmenliği Mesleğinin ve Türkçe Eğitimi Bölümlerinin Durumu. *TÜBAR – Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 27, 477-502.

Özçelik, S. (2006). Türkçe ve Bilim Dili Sorunu (ss. 237-245), *Türkçenin Çağdaş Sorunları* (2. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.

Özden, Y. (2010). Öğrenme ve Öğretme. (10. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Girmen, P., Kaya, M. F. ve Bayrak, E. (2010). Türkçe Eğitimi Alanında Yaşanan Sorunların Lisansüstü Tezlere Dayalı Olarak Belirlenmesi. 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (20 -22 Mayıs 2010), Bildiriler s. 133-138, Elazığ.

Punch, K. F. (2005). Sosyal Araştırmalara Giriş: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar (Çevirenler: D. Bayrak, B. Aslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi.

- Sis, N. (2006). Medya Dili Sorunu (247-284), *Türkçenin Çağdaş Sorunları* (2. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Yaman, H. ve Erdoğan, Y. (2007). İnternet Kullanımının Türkçeye Etkileri: Nitel Bir Araştırma. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 3 (2), 237-249.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zülfikar, H. (2012). Düünden Bugüne Türkçe: Türkçesi Olduğu Hâlde Fransızcasını Kullanmaya Devam mı? *Türk Dili*, 721, 71-76.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Language is tool of social understanding of their individual thoughts or shares them with others in a particular order by designing. Use of language, is an indication high-level linguistic, cognitive and social skills.

In the process of teaching and learning, understanding and skills of students is important. Ability to use of language, affect the success of the student in all subjects. There are some problems utilize the language in social life.

These problems possible to address under two main headings:

1. Problems encountered in the field of education and training
2. Problems in social life

When we look at the problems encountered in the field of education and training within the framework of the problems encountered concentrations of the following titles can be said:

- Problems of implemented textbook,
- Problems of education programs,
- Related problems of the other course materials other than the textbook,
- Related problems of educational leaders give direction to the process of learning and teaching (teacher factor),
- Problems with the functions of teacher training institutions,

- Differences between the approaches of scientists who work in the field of related discipline (the term lack of unity, some scientists has differences of opinion on issues of language, the term deficiency in the production of ...)
- Teaching of grammar problems ... seen.
- Among the problems encountered in social life,
- Problems arising from the effects of the media,
- Individuals perception, knowledge and awareness to use the language problems caused by situations,
- The use of language in society to act responsibly towards their insensitivity (business names act unconsciously, Turkish perception of science, the language cannot be ...) and so on. is seen as the most important issues.

The Purpose Of This Research

The purpose of this research, is assessment of student teachers' the views on contemporary issues in Turkish.

Method

In this study, interviewing method within the framework of qualitative research was used. Research was carried out working group consisting of 72 Turkish student teachers in Faculty of Education Erciyes University. The working group was created having a specified goal and cluster sampling method. Descriptive statistical method was used the data analysis about Personal information of student teachers. The data obtained from the interviewing forms were analyzed through content analysis.

Findings

The results of this study, According to Turkish student teachers the most important problems as the first three mentioned: “sloppy and incorrect use of Turkish language, (39 %)", “the use of foreign words/foreign language passion or affectation (29 %)" and “teacher factor, the problems of teacher training programs, Turkish learning and teaching insufficiency (14 %)".

Conclusion

- To eliminate the problems of Turkish is shown as the most important issues;
- Primary and secondary school programs, teacher training programs in the Faculty of Education should be reviewed.
- The Ministry of National Education should regulate courses of learning and teaching to the Turkish and class teachers.
- The Turkish Language Institute, Turkish Ministry of National Education and the relevant sections of the Faculty of Education at universities should make joint efforts in order to prevent the use of false or sloppy.
- Above all, student teachers must acquire language awareness. First of all, must acquire language awareness to all teachers and student teachers.
- Communication tools should be made legal arrangements for the use of language, accurate and attentive.
- In order to increase the efficiency of guide books, the content of textbooks, arranged in a structure that will reveal the creativity of the teacher.